

plataforma
de infancia
españa

Protagonistas da nosa educación

Guía de actividades

plataforma de infancia españa

Protagonistas da nosa educación

Guía de actividades

EDITAR E COORDINAR: Plataforma de Infancia
C/ Escosura 3, local 2. 28015 MADRID T. 91 447 78 53

ELABORADO POR: Iciar Bosch Mogín

TRADUCE: Plataforma de Organización de Infancia de Galicia

Os dereitos da publicación son dereitos compartidos, de modo que calquera persoa é libre de copiar, distribuír e comunicar a obra sempre que se recoñezan os créditos do editor e non se utilice con fines comerciais ou contrarios a os dereitos dos nenos

ÍNDICE

01

Introdución ao Día Universal dos Dereitos da Infancia	5
1.1. Os dereitos da infancia son...	6

02

Presentación da Guía de actividades	8
-------------------------------------	---

03

Como funciona esta Guía de actividades?	10
3.1. Estrutura	10
3.2. Como recoller as conclusións?	11
3.3. Como facer chegar todas as propostas e opinión de mozos e mozas á Plataforma de Infancia?	11

04

Cadro resumo de actividades	12
4.1. Actividades deseñadas para mozos e mozas de 6 a 8 anos	13
4.2. Actividades deseñadas para mozos e mozas de 9 a 12 anos	14
4.3. Actividades deseñadas para mozos e mozas de 13 a 17 anos	15

05

Itinerarios por franxas de idade	17
5.1. Actividades para mozos e mozas de 6 a 8 anos	18
Que hai de diferente?	19
Carreira de obstáculos	20
Escape Game, un xogo sobre o acoso na escola	21
A miña clase en miniatura	22
Aventura na selva	23
Anexo 1. Que hai de diferente?	24
Anexo 2. Aventura na selva, un xogo sobre a inclusión na escola	25
5.2. Actividades para mozas e mozos de 9 a 12 anos	27
Carreira de obstáculos	28
O collage do meu tempo	29
Escape game, un xogo sobre o acoso na escola	30
Dous sombreiros para participar	31
Onde está a sorpresa?	32
Anexo 1. Carreira de obstáculos	33
Anexo 2. O collage do meu tempo	34
Anexo 3. Onde está a sorpresa?	35
5.3. Actividades para mozas e mozos de 13 a 17 anos	37
Tres maletas que me levaría	38
Escape game, un xogo sobre o acoso na escola	39
Role playing	40
Hai un monstro no meu cole	41
Mural colaborativo	42
Anexo 1. Role playing	43
Anexo 2. Hai un monstro no meu cole	44

**plataforma
de infancia**
españa

01

**INTRODUCCIÓN AO DÍA UNIVERSAL
DOS DEREITOS DA INFANCIA**

01 INTRODUCCIÓN AO DÍA UNIVERSAL DOS DEREITOS DA INFANCIA

A **Plataforma de infancia** é unha coalición de 68 organizacións coa misión de promover, protexer e defender os dereitos de nenos, nenas e adolescentes. Así mesmo, fomenta a participación dos nenos e nenas no seguimento da Convención sobre os Dereitos do Neno (CDN), facilitando o cumprimento dun dos seus principios xerais; o dereito á participación, a través da súa estratexia

A infancia Opina.

Con motivo da conmemoración do Día Universal dos Dereitos da Infancia, o 20 de novembro, data na que se ratificou por parte de España a Convención sobre os Dereitos do Neno, a Plataforma de Infancia pon en marcha un proceso participativo con mozos e mozas das entidades membro, colectivos e organizacións de infancia (asociacións, centros educativos, concellos) para a análise, seguimento e realización de propostas dos propios nenos, nenas e adolescentes sobre a aplicación dos seus dereitos.

A Plataforma de Infancia conta coa participación de nenas, nenos e adolescentes para reivindicar que as súas opinións e propostas deben ser consideradas en todos os temas que afectan ao seu presente e ao seu futuro.

As propostas e conclusións resultantes deste proceso documéntanse, sistematízanse e son presentadas polos propios mozos e mozas nun acto conmemorativo ante as autoridades competentes en infancia, que se celebrará ao redor de dita data.

Para o apoio do proceso presentamos esta guía metodolóxica para o persoal educador de organizacións, centros escolares e consellos de infancia. O obxectivo principal é facilitar ferramentas para desenvolver un proceso que favoreza o seguimento da Convención sobre os Dereitos do Neno a partir da experiencia dos protagonistas.

Para este ano 2020, expónse o que os mozos e mozas poidan valorar como é o cumprimento do seu dereito á educación, e como se estrutura o sistema educativo para iso.

Recentemente, o Goberno está a traballar nunha nova lei de educación para o que consideramos debe terse en conta aos nenos e nenas.

Tendo en conta a situación de crise sanitaria e económica que vive o país, e como afecta a nenas, nenos e adolescentes, debemos preocuparnos pola educación. Desde o confinamento xurdiron novas necesidades, restricións, falta de acceso a recursos e contidos formativos. Todo iso conleva novas formas de desigualdade que impiden o cumprimento dos dereitos da infancia.

Ambas cuestións lévannos a que, como temática de traballo para este Día da Infancia 2020, expóñase traballar a EDUCACIÓN, desde varios aspectos:

Os mozos e mozas adoitan ter presente a necesidade de abordar cuestións relacionadas cos contidos educativos e as novas metodoloxías de aprendizaxe. Neste sentido, durante o confinamento, puidemos comprobar esa necesidade real, pois se desenvolveron métodos de educación on- line e recursos educativos dixitais que non existían anteriormente. Pero, é este o método do futuro? como asegurar que ninguén quede atrás por falta de acceso a recursos?

As barreiras socioeconómicas coas que se atopan os mozos e mozas de maneira habitual no seu día a día, aumentan e fanse máis evidentes en situacións de crises como esta. Durante o confinamento existiron grandes problemas para garantir a igualdade entre nenos, nenas e adolescentes en canto ao acceso e desenvolvemento da educación desde casa.

A participación infantil e adolescente na contorna académica tamén se viu afectada. Debe existir unha reflexión arredor do importante papel que exerce o alumnado en canto á súa propia educación, sexa presencial ou on- line, para que se poida asegurar a súa participación.

Ademais, a educación inclusiva debe contar cos recursos necesarios que permitan adaptar contidos curriculares a persoas con diferentes capacidades ou dificultades na súa aprendizaxe.

Un espazo onde as nenas e nenos non vivan situacións de violencia e acoso.

➔ 1.1 Os dereitos da infancia son...

Este ano, as actividades para preparar o Día Universal dos Dereitos da Infancia, expóñense en torno ao dereito á educación.

Este é só un dos dereitos que compoñen a Convención sobre os Dereitos da Infancia de Nacións Unidas, e para poder poñervos en situación, recomendámosvos poder comezar visualizando [este vídeo](#) para introducir as actividades.

A partir de aquí, e para que sirva de introdución, podedes expor ao grupo algunhas das seguintes preguntas:

Está escrito nalgún sitio que os nenos e nenas somos importantes? onde?

Que dereitos dos que nomearon chámanche a atención?

Algún dos dereitos nomeados crees que non se cumpren?

Onde deben cumprirse os nosos dereitos?

plataforma
de infancia
españa

- AGENDA DEL DÍA
1. Se levanta a las 8:00.
 2. Desayuna a las 8:15.
 3. Se lava los dientes a las 8:25.
 4. Se viste a las 8:30.
 5. Se va al colegio y habla con sus amigos a las 8:40.
 6. Se va con su madre a las 8:40.
 7. Se va con su madre a las 8:40.
 8. Se va con su madre a las 8:40.
 9. Se va con su madre a las 8:40.
 10. Se va con su madre a las 8:40.

02

PRESENTACIÓN DA
GUÍA DE ACTIVIDADES

02 PRESENTACIÓN DA GUÍA DE ACTIVIDADES

Esta guía está dirixida a educadores e educadoras de grupos de nenas, nenos e adolescentes entre 6 e 17 anos que queiran participar na conmemoración do Día Universal dos Dereitos da Infancia 2020.

plataforma
de infancia
españa

plataforma
de infancia
españa

Protagonistas de
nuestra educación

Guía de actividades

03

COMO FUNCIONA ESTA
GUÍA DE ACTIVIDADES?

03 COMO FUNCIONA ESTA GUÍA DE ACTIVIDADES?

Desde a Plataforma de Infancia deseñamos esta guía co obxectivo facilitar aos equipos educadores a creación de espazos de reflexión desde os que coñecer a visión dos nenos e nenas sobre os diferentes aspectos da educación e, ademais, xerar ideas e propostas encamiñadas ao cambio.

Para iso expuxemos as actividades en fichas que explican o desenvolvemento, tempo, materiais de apoio e preguntas para a reflexión e o debate que vos poden axudar no traballo cos grupos.

Incluíuse nas fichas de actividade un apartado onde se especifican as cuestións a devolver polo equipo educador, que non sempre corresponden ás preguntas que directamente lles faremos aos grupos ou nenos e nenas. Serán as educadoras e educadores os que, unha vez realizada a actividade, deberán facer ese exercicio de síntese.

3.1 Estrutura

Esta guía divídese en actividades deseñadas para os seguintes tramos de idade:

En cada tramo de idade, atoparedes diferentes actividades que tratan distintos ámbitos: participación na escola, violencia, educación inclusiva, barreiras socioeconómicas e novas metodoloxías de ensino/aprendizaxe.

As actividades están expostas en xeral cunha mesma estrutura, aínda que non implica o mesmo orde:

A parte lúdica ou plástica, xa sexa individual ou en grupos.

A posta en común en gran grupo sobre as conclusións ou o resultado da parte lúdica.

Espazo de reflexión, onde abordar a súa visión grupal sobre o tema que traballa a actividade en concreto e onde se realizan as propostas.

Nalgunhas actividades valórase necesario realizar un exercicio cos e cas participantes de introdución ao tema ou concepto (por exemplo á participación infantil). Nestes casos incluímos a definición que manexamos desde a Plataforma de Infancia, e animámosvos a que busquedes exemplos prácticos da vosa contorna que axuden aos participantes para colocarse mellor nun mesmo punto de partida.

3.2 Como recoller as conclusións?

O principal obxectivo deste proceso é coñecer a visión que teñen as mozas e os mozos sobre o cumprimento dos seus dereitos. O proceso pretende facilitar a súa participación como cidadáns e cidadás, que a súa voz sexa tida en conta no desenvolvemento de políticas públicas, e que estas partan das súas propostas.

A través do proceso de coñecer - observar - propoñer, perséguese que poidan ser portavoces da situación da súa contorna máis próxima. Exponse recoller aquelas opinións e propostas concretas que acordase o grupo.

Cada equipo educador será o que se encargue de recoller e sintetizar as opinións dos mozos e mozas, e incorporalas á ficha de conclusións que vos facilitamos nesta guía.

3.3 Como facer chegar todas as propostas e opinións de mozas e mozos á Plataforma de Infancia?

Facilítase unha ficha Excel a cada entidade, grupo ou colexio que se inscribe no proceso. Nesta ficha, ademais dos datos xerais do grupo, incorporaranse as opinións e propostas concretas que o grupo realizase. Incorporarase unha opinión por liña.

Este paso é fundamental para poder coñecer de maneira precisa as opinións e propostas das mozas e mozos en canto ao cumprimento dos seus dereitos. Desde a Plataforma de Infancia realizarase unha sistematización de todas elas e prepararanse para poder ser trasladadas no acto conmemorativo ás autoridades competentes. Neste acto, celebrado ao redor do 20 de novembro, serán os mozos e mozas as que tomen a palabra e fagan chegar as súas propostas concretas.

Desde a Plataforma de Infancia elaborárase un documento máis extenso que recollerá as propostas e opinións dos mozos e mozas, así como cuestións destacables do proceso. Estas propostas incorporaranse ao argumentario en defensa dos dereitos de infancia que se encarga de trasladar a organismos ou ministerios que traballan e deciden sobre as cuestións que afectan á infancia.

plataforma
de infancia
españa

04

CADRO RESUMO
DE ACTIVIDADES

4.1 Cadro resumo de actividades

ACTIVIDADES DESEÑADAS PARA MOZAS E MOZOS DE 6 A 8 ANOS

	 TEMA	 NOME	 DURACIÓN	 TÉCNICA	 DESENVOLVEMENTO	 PREGUNTAS DEBATE	 RECURSOS
1	Novas metodoloxías	Que hai de diferente?	30´	Plástica - visual	→ Comparativa entre situacións	→ A escena "X" representa como o facedes nos vosos coles? → Que escena achégase máis ás vosas clases? → Que vos parecería introducir algunhas das cousas da nova escena nas vosas aulas? Cales? Por que? → Que creedes que ten de positivo? Poderíase facer nos vosos coles? → Coñecedes coles que si o fan dese xeito? → Ocorríase outras que non aparezan na foto?	Imaxes
2	Barreiras socioeconómicas	Carreira de obstáculos	30´	Xogo e movemento	→ Realizar por parellas o percorrido exposto, superando as distintas probas	→ Como vos sentistes os grupos de cada clase? → Creedes que se vos tratou da maneira adecuada? Que vos resultou máis difícil? → Creedes que estas diferenzas tamén se dan nos vosos coles? Por que se dan? → Parcévos ben que se trate diferente aos nenos e nenas porque teñan máis ou menos cousas? → Como creedes que poderíamos mellorar a situación destes nenos e nenas para non ser tan diferentes?	Ficha de actividades, material para as probas
3	Violencia	Escape Game	60´	Xogo grupal	→ En equipos, superar as probas expostas	→ Nas vosas escolas hai bullying? → Que fai o teu cole para previlo? E para enfrontarse a esas situacións? → Que se che ocorre para melloralo?	Computador con conexión a internet, ligazón ao xogo
4	Participación	A miña clase en miniatura	50´	Plástica	→ Facer unha maqueta na miña aula	→ Que é participar? Vemos un exemplo que poidan contar os e as participantes. Buscalo nas dinámicas de clase ou das escolas. → Diferenza de participación como dereito fronte a levantar a man nos espazos nos que o profesorado comprobe o coñecemento do grupo → En que cousas si podemos participar nos colexios? En cales nunca? → En que si poderíamos participar que non estamos a ter a oportunidade? Propostas.	Material que reutilizar, pegamento, tesoiras...
5	Educación inclusiva	Aventura na selva	60´	Xogo grupal	→ Por equipos, facer o percorrido e as pistas que vaian aparecendo	→ Que nos pareceron os nosos equipos? Gustounos contar con persoas con capacidades diferentes? Como vos sentiades aquelas que erades diferentes? → Cal foi a proba máis difícil? E a máis sinxela? Había algunha que fose imposible facer? → Podiamos xogar todo o grupo ao xogo? Algunhas persoas non podían? Que teríamos que facer para que puidesen xogar? → Temos compis que sexan diferentes no noso cole? Gústavos ter a compis que sexan diferentes e ensinennos cousas novas? → Como se pode facer para que, nun cole, poida haber persoas diferentes estudando xuntas?	Ficha de pistas, dado e taboleiro

4.2 Cadro resumo de actividades

ACTIVIDADES DESEÑADAS PARA MOZAS E MOZOS DE 9 A 12 ANOS

	 TEMA	 NOME	 DURACIÓN	 TÉCNICA	 DESENVOLVEMENTO	 PREGUNTAS DEBATE	 RECURSOS
1	Barreiras socioeconómicas	Carreira de obstáculos	30´	Xogo e movemento	→ Realizar por parellas o percorrido exposto, superando as distintas probas	→ Como vos sentistes os grupos de cada clase? → Creedes que se vos tratou da maneira adecuada? Que vos resultou máis difícil? → Creedes que estas diferenzas tamén se dan nos vosos coles? Por que se dan? → Parcévos ben que se trate diferente aos nenos e nenas porque teñan máis ou menos cousas? → Como creedes que poderíamos mellorar a situación destes nenos e nenas para non ser tan diferentes?	Ficha de actividades, material para as probas
2	Novas metodoloxías	O collage do meu tempo	40´	Plástica	→ Poñer conscientemente en que cousas ocupamos o noso tempo	→ Que vos parece o voso día? → Hai algunha actividade que creedes que realizades durante pouco tempo? e cal durante demasiado? → Hai algunha que eliminariades? E algunha que falte? → En cal podedes decidir? En cal non podedes facelo pero gustaríavos opinar? → Como mellorariades ese reparto? Que podes facer ti para logralo? que pode facer a túa familia? e o cole? e o Goberno?	Plantilla roda de horario, material para actividades plásticas
3	Violencia	Escape Game	60´	Xogo grupal	→ En equipos, superar as probas expostas	→ Nas vosas escolas hai bullying? → Que fai o teu cole para previlo? E para enfrontarse a esas situacións? → Que se che ocorre para melloralo?	Computador con conexión a internet, ligazón ao xogo
4	Participación	2 sombreiros para participar	40´	Presentación	→ Exponse un espazo de reflexión	→ Coñecen o seu dereito para participar? → Que espazos ou dinámicas participativas existen nos nosos colexios? → Propostas para mellorar a participación nos colexios	Dous sombreiros de diferente tipo: gorra, casco de bici, de la, de disfraces varios...
5	Educación inclusiva	Onde está a sorpresa?	40´	Exposición	→ Análise de situacións para ver que cousas sorpréndennos porque non estean no noso cotián	→ Que vos sorprende? → Fálase destes colectivos en clase? → Pensades que estes nenos, nenas e adolescentes séntense incluídos ou non na escola? → Son activamente discriminados no centro? (ex. rexeito por parte doutras persoas, non admisión ao centro, etc.) Adáptanse as clases e os materiais para os nenos, nenas e adolescentes que o necesiten? (ex. para quen ten menos habilidades lectoescritoras ou non coñece o idioma) → Que podemos facer nos colexios para que sexan inclusivos realmente?	Corda, xiz, ficha de apoio

4.3 Cadro resumo de actividades

ACTIVIDADES DESEÑADAS PARA MOZAS E MOZOS DE 13 A 17 ANOS

	 TEMA	 NOME	 DURACIÓN	 TÉCNICA	 DESENVOLVEMENTO	 PREGUNTAS DEBATE	 RECURSOS
1	Novas metodoloxías	Tres maletas que me levaría	45´	Dinámica de grupo	→ Facer uns listado de cuestións esenciais a ter en conta en educación	→ Como vos sentistes durante os meses de estudo en casa? → Que cousas creedes que son realmente imprescindibles para realizar o curso de maneira exitosa? → Estabades preparados para facer o curso así? E o profesorado? → Que cambiariades? → Que podemos facer para que ninguén quede atrás no curso? (ex. desde os colexios e o Goberno) → Que propostas tedes para cambiar a realización do curso se nos volve a tocar facelo non presencial?	Folios, follas
2	Violencia	Escape Game	60´	Xogo grupal	→ En equipos, superar as probas expostas	→ Nas vosas escolas hai bullying? → Que fai o teu cole para previlo? E para enfrontarse a esas situacións? → Que se che ocorre para melloralo?	Computador con conexión a internet, ligazón ao xogo
3	Participación	Rol playing	60´	Teatro	→ Representar escenas do noso cotián e valorar como cambialas	→ Que vos pareceu a actividade? → Creedes que os vossos institutos fomentan a participación? De que maneira? → No caso de que non o fagan, e a partir das escenas representadas, recoller ideas e propostas de como facer do voso colexio/instituto un espazo no que a vosa opinión sexa tida máis en conta	Ficha de escenas, material atrezzo
4	Barreiras socioeconómicas	Hai un monstro no meu cole	60´	Xogo de rol	→ Superar unha serie de probas para poder ir pasando de curso	→ Que pasou no xogo? → Que diferenzas vistes? → Que cousas creedes que favoreceron ou dificultaron? → Creedes que isto pode ser real? → Que barreiras socioeconómicas detectastes no xogo e que vedes na realidade? → Que podemos facer desde os institutos e o goberno para evitalo?	Taboleiro, fichas de personaxes, dado, ficha de actividades
5	Educación inclusiva	Mural colaborativo	40´	Plástica	→ Facer un mural común sobre as cousas que pasan no centro educativo	→ Cousas que vexo no meu centro: Como son os profes e as familias ao meu redor? → Como me tratan / Como nos tratamos: Hai tipos de alumnos máis favorecidos ou con máis status por ser... X, Y, Z? Como nos fai sentir isto se ocorre? → Que poderían facer os colexios e institutos para lograr escolas máis inclusivas?	Material que reutilizar, pegamento, tesoiras, papel continuo...

plataforma
de infancia
españa

05

ITINERARIOS POR
FRANXAS DE IDADE

05 ITINERARIOS POR FRANXAS DE IDADE

Presentamos a continuación os bloques de actividades adaptadas a cada franxa de idade

DE 6 A 8
ANOS

DE 9 A 12
ANOS

DE 13 A 17
ANOS

En caso de non poder facer o total das actividades, recomendamos tentar realizar un mínimo de 2 actividades, de maneira que as mozas e mozos poidan tratar varios temas.

→ 5.1 Actividades para mozas e mozos de 6 a 8 anos

Presentamos a continuación as actividades propostas para os grupos de mozas e mozos de 6 a 8 anos. Recomendamos poder facer un mínimo de dúas actividades, para que poidades tratar varios temas. De todos os xeitos animámosvos a facelas todas se encaixan nos voso horarios.

A continuación presentámosvos:

Cinco fichas de actividade, unha por cada tema, onde se explica o desenvolvemento xeral da actividade.

Material complementario a cada actividade, en anexo, cos taboleiros, fichas de probas, preguntas e resto de cousas para desenvolve-la.

Lembrámosvos que, antes de facer as actividades, e a modo de ambientación, podeades ver co grupo o [vídeo](#) “Nuestros derechos. Día universal de los Derechos de la Infancia”.

1

DE 6 A 8
ANOS

Que hai de diferente?

Novas
metodoloxías

30'

Materiais necesarios

- 2 imaxes diferentes de momentos na aula que reflecten diferentes metodoloxías. **Anexo 1**
Realizar un número de copias segundo o número de grupos que se formarán.

Desenvolvemento

Baseado no xogo “atopa as 7 diferenzas”, esta técnica propón introducir cuestións relacionadas coas novas metodoloxías no ámbito educativo. Divídese en dúas partes:

5-10 minutos: Análise das diferenzas partindo das imaxes facilitadas.

15-20 minutos: Espazo de posta en común e reflexión grupal.

Dependendo do número de participantes recoméndase realizar a primeira parte en pequenos grupos duns 5 a 7 nenos e nenas cada un. A parte da reflexión e posta en común realizarase en gran grupo.

Unha vez divididos en pequenos subgrupos repartíranse as imaxes que deberán comparar para identificar as diferenzas entre elas.

Para a posta en común propónse realizar unha enumeración desas diferenzas en gran grupo e compartir as súas visións sobre o que viron a fin de atopar unha en común do propio grupo.

Perseguimos coñecer a súa visión sobre estas novas metodoloxías; se xa se usan algunhas ou non, se lles parece adecuado introducir novos cambios nas que veñen sendo utilizadas nos seus centros educativos, e as súas propostas sobre calquera aspecto relacionado co tema.

Apoio para o equipo educativo

Facilitanse dúas imaxes preparadas e pensadas para realizar esta técnica nesta guía.

Preguntas de apoio:

A escena “1 ou 2” representa como o facedes nos vosos coles?

Que escena achégase máis ás vosas clases?

Que vos parecería introducir algunhas das cousas da nova escena nas vosas aulas? Cales? Por que?

Que creedes que ten de positivo? Poderíase facer nos vosos coles?

Coñecedes coles que si o fagan dese xeito?

Ocórrenseche outras que non aparezan na foto?

Conclusións a recoller

Coñece o grupo as chamadas “novas metodoloxías” educativas?

Cales xa se están poñendo en práctica?

Que opinan sobre elas?

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

Variantes e outras propostas

a) Só dúas imaxes de maior dimensión: A impresión da imaxe pode realizarse como unha e única gran imaxe que se sitúe nun espazo central e ao que os membros de cada grupo vaian por quendas a ver a imaxe e logo regresen a compartir cos seus compañeiros que diferenzas atoparon.

b) Modo “tempo fóra”: se as imaxes grandes sitúanse fóra do espazo onde se realiza a técnica o tempo de ver as imaxes pode estar limitado. Desta maneira saíra un membro de cada equipo e terían un tempo para ver e identificar as diferenzas (20 segundos por exemplo), volvendo co seu grupo para compartilas.

2

DE 6 A 8
ANOS

Carreira de obstáculos

Barreiras
socioeconómicas

40'

Materiais necesarios

→ Contaremos co que teñamos na aula ou espazo de traballo do grupo. Utilizaremos cadeiras, caixas, teas... para poder facer un percorrido de obstáculos polo que teñan que pasar as nenas e nenos. Neste percorrido, ademais de obstáculos, haberá puntos nos que as mozas e mozos teñen que parar e pasar algún tipo de proba (pode ser grupal ou individual). Para iso remitímosvos unha listaxe de probas relacionadas co tema para coñecer.

→ Ficha de instrucións **Anexo 1**

Desenvolvemento

Benvidas e benvidos á carreira de obstáculos dos dereitos da infancia. Sabemos que, se fose unha carreira por todos os nosos dereitos, esta carreira sería case case infinita. Así que, grazas a esta carreira, imos chegar a un dos nosos dereitos, o **dereito á educación**.

Para facer o percorrido, imos organizarnos por parellas.

Prepararemos entre todas e todos, o percorrido de obstáculos, poñendo probas máis e menos difíciles (lembramos que ten que ser algo que conleve un esforzo de traballo en equipo).

Cada vez que unha parella termine o percorrido, gañará algunhas fichas que poderá gardar para posibles probas.

Para poder traballar o tema de “barreiras socioeconómicas”, cada parella terá un perfil, é dicir, que serán cidadáns de clase A, B ou C. E en base á clase que sexan, nos sitios onde caian, terán que pagar ou gañarán en base á súa condición.

Irán facendo o percorrido, incidindo en que é algo que debemos facer ben. Contarán con varias probas, postas e dinamizadas polo equipo educador, que deberán superar. Contades coa descrición das bases no Anexo 1 da actividade.

Terminado o percorrido, veremos cantas fichas ten cada grupo e o tempo marcado para facelo. Poderán percorrelo tantas veces como vexan para poder ir acumulando fichas que lles permita gañar o percorrido. De feito, gañará aquel que acumule máis fichas no tempo de percorrido.

Unha vez finalizado, vendo o que ocorreu e a situación de cada un, propónse celebrar unha pequena asemblea para comentar a actividade e poder extraer conclusións e propostas que poder trasladar á ficha de conclusións.

Apoio para o equipo educativo

Exponse que sexa un xogo no que, por distintas clases sociais, atópanse con distintos obstáculos e barreiras en base á súa condición. Isto é algo que pretende buscar unha pequena reflexión posterior que facer na asemblea. É interesante que a persoa educadora poida “xogar” tamén durante o percorrido, sendo quen, dalgunha maneira, potencie ou mostre esa diferenza.

Preguntas de apoio á reflexión:

Como vos sentistes os grupos de cada clase.

Credes que se vos tratou de maneira adecuada? Que vos resultou máis difícil?

Estas diferenzas, creedes que tamén se dan nos vosos coles? Por que se dan?

Parécevos ben que se trate diferente aos nenos e nenas porque teñan máis ou menos cousas?

Como creedes que poderíamos mellorar a situación destes nenos e nenas para non ser tan diferentes?

Conclusións a recoller

Tras a asemblea, recoller aquelas propostas e conclusións relacionadas coa pregunta “Como creedes que poderíamos mellorar a situación destes nenos e nenas para non ser tan diferentes?”

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

3

DE 6 A 8
ANOS

Escape game, un xogo sobre o acoso na escola

Violencia

60'

Materiais necesarios

- Conexión a internet.
- Dispositivos para os subgrupos (un computador por cada 4 ou 5 participantes).

→ Papel e lapis.

→ Link do xogo online: [Escape Game](#)

Desenvolvemento

A través dun xogo de escape room os participantes poderán introducirse na temática do acoso escolar ou bullying.

Deberá dividirse o grupo en pequenos subgrupos duns 4 ou 5 participantes que se conectarán ao xogo por internet, cada un nun computador.

O xogo presenta unha serie de personaxes que axudan a ambientar a historia na que terán que resolver algunhas probas para conseguir avanzar e gañar a partida ao acoso.

O xogo pretende ser unha experiencia para xerar un espazo de debate, reflexión, sensibilización e xeración de propostas sobre o tema da violencia.

Unha vez realizado por todos os grupos abrírase o espazo de reflexión no que se pretende obter a opinión sobre o tipo de violencia e graos que ven e viven na escola, coñecer se os mecanismos que se poñen en marcha funcionan e xerar propostas.

Apoio para o equipo educativo

Recoméndase ao equipo educador probar antes o xogo para coñecer as posibles dificultades no desenvolvemento.

Solucións:

Enigma 1 TECLADO: hai que escribir a palabra OCHO

Números da clave final: 2-3-0

Para esta franxa de idade propónse realizar unha explicación do xogo antes de comezar as partidas.

Preguntas de apoio para a reflexión:

Nas vosas escolas hai bullying?

Que fai o teu cole para previr? E para enfrontarse a esas situacións?

Que se che ocorre para melloralo?

Conclusións a recoller

Hai acoso nas escolas?

As escolas dos mozos e mozas do voso grupo, toman medidas para enfrontarse a estas situacións? Que lles parecen esas medidas? (alumnos mediadores por exemplo...).

Propostas realizadas polo grupo.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

4

DE 6 A 8
ANOS

A miña clase en miniatura

Participación

50'

Materiais necesarios

→ Plastilina, cartóns, caixas de alimentos que se poidan reutilizar, retales de teas, corda, ou calquera elemento que poida ofrecer volume e texturas.

→ Pegamento tipo “cola branca”, celo ou precinto.
→ Rotuladores ou pinturas de calquera tipo.

Desenvolvemento

Proponse dividir aos participantes en pequenos grupos de 5 a 7 nenos e nenas cada un.

1. Elaboración da maqueta (20 minutos): o obxectivo será desenvolver unha pequena maqueta dunha escena normal dunha clase das súas escolas (pode ser nunha clase de matemáticas, na de música, en tutoría... etc) cos materiais dispoñibles propostos. A idea non é só reflectir as instalacións se non unha “fotografía” dunha das súas clases.

2. Posta en común (10 minutos): O resultado final irase poñendo en común en gran grupo realizando unha análise grupal de como adoitan ser as dinámicas das clases. Como son as clases no meu cole?

3. Espazo de reflexión (15 minutos): Sabemos que é participar?* En que cousas das que representaron hai participación? En cales si podedes participar? En que poderíamos decidir das nosas escolas ou clases que non temos agora a oportunidade?

Apoio para o equipo educativo

Facilítamos a definición de participar que usamos desde a Plataforma de Infancia por se pode apoiar ao equipo educador na dinamización da actividade:

*Participación é un proceso que se produce nos espazos xenuínos e cotiáns dos nenos, nenas e adolescentes, e que conta coa capacidade da nena ou neno de formarse o seu propio xuízo e expresar libremente a súa opinión, en todos os asuntos que lles afectan e que sexan tidas en consideración por parte das autoridades competentes na materia.

Buscamos coñecer como é a participación nas escolas, se os mozos e mozas coñecen o dereito para participar e as súas propostas para facelo.

Propostas de preguntas para facilitar a reflexión:

Que é participar? Vemos un exemplo que poidan contar os e as participantes. Buscalo nas dinámicas de clase ou das escolas.

Diferenza de participación como dereito fronte a levantar a man nos espazos nos que o profesorado comprobe o coñecemento do grupo.

En que cousas si podemos participar nos colexios? En cales nunca?

En que si poderíamos participar que non estamos a ter a oportunidade? Propostas.

Conclusións a recoller

Coñecen os mozos e mozas o seu dereito a participar?

Espazos ou dinámicas de participación que si existen nos colexios.

Propostas realizadas polo grupo.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

Variantes e outras propostas

a) A maqueta pode facerse de maneira individual se o grupo non é moi numeroso e son de diferentes colexios.

b) Pódese expor a posibilidade de realizar unha exposición coas maquetas resultado dos traballos pola que pasar todo o grupo ao final.

c) Pódese aproveitar a actividade para analizar outras dinámicas como as instalacións, a accesibilidade e mesmo a convivencia nas escolas.

5

DE 6 A 8
ANOS

Aventura na selva, un xogo sobre a inclusión na escola

Educación
inclusiva

60'

Materiais necesarios

- Taboleiro do xogo, instrucións e probas. **Anexo 2**
- Un dado (pode ser calquera que teñades no grupo ou que fagades a partir da plantilla que vos axuntamos). Canto máis grande, máis divertido.

- Relación de preguntas para poder dinamizar a conversación coas nenas e nenos.

Indicacións para o equipo educador

Segundo sexa de grande o noso grupo, así faremos os grupos do xogo, de maneira que contemos cun máximo de 4 equipos para que o xogo poida ser dinámico. Estes grupos terán características distintas, de maneira que visibilicemos un pouco as distintas capacidades para poder falar despois sobre a educación inclusiva. En cada grupo, haberá nenas e nenos que non poidan ver ben (podemos poñerlles un parche), outros que non poidan falar ou outros que teñan que estar sempre nunha cadeira. Igualmente, cada grupo pode valorar aquelas capacidades específicas que quere tratar ou visibilizar, atendendo tamén ao perfil do seu grupo.

Feitos os equipos, presentamos o taboleiro e o xogo, cuxo obxectivo é poder chegar á meta final. Pero para iso, teremos que ir tirando o dado, avanzando casilla e vendo a proba que nos toca facer.

Segundo cáíase nunha casilla con proba ou non, buscarase abrir espazo para falar cos nenos e nenas.

Desenvolvemento do xogo

Tentamos que as probas poidan ser áxiles e desenvoltas por un só grupo, de maneira que o resto poida ver o que ocorre.

Unha vez chegada á meta, teremos presentes aquelas probas que nos tocou realizar e faremos unha pequena asemblea en grupo para reflexionar sobre o ocorrido e poder facer propostas concretas.

Achégase listaxe de probas.*

Na versión online as probas descóbreanse picando as casillas sinaladas.

Apoio para o equipo educativo

Que nos pareceron os nosos equipos? Gustounos contar con persoas con capacidades diferentes? Como vos sentiades aquelas que erades diferentes?

Cal foi a proba máis difícil? E a máis sinxela? Había algunha que fose imposible facer?

Podíamos xogar todo o grupo ao xogo? había persoas que non podían? Que tiñamos que facer para que puidesen xogar?

Temos compis que sexan diferentes no noso cole? Gústavos ter a compis que sexan diferentes e nos ensinen cousas novas?

Como se pode facer para que, nun cole, poida haber persoas diferentes estudando xuntas?

Conclusións a recoller

Para a ficha de conclusións e propostas, recoller aquelas ideas de nenas e nenos relacionadas con:

Como facer que no colexio poida estudar calquera neno ou nena.

Como poden facer os nenos e nenas para que todos poidan estudar.

Que poden pedir aos seus profes para que poidan ir ao colexio todos os nenos e nenas.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

Variantes e outras propostas

En caso de querer facelo máis interactivo, pódese trasladar o taboleiro ao chan, debuxando os cadros con xiz, cinta... e colocando as instrucións nas casillas correspondentes.

Se adxunta para iso a relación de casillas en tamaño folio para soamente ter que imprimir e colocar.

DE 6 A 8
ANOS

Que hai de diferente?

Anexo 1

O fotógrafo Michael Anderson

Foto: Extraído de Mashable

DE 6 A 8
ANOS

Aventura na selva, un xogo sobre a inclusión na escola

Anexo 2

DE 6 A 8
ANOS

Aventura na selva, un xogo sobre a inclusión na escola

Anexo 2

Instrucións

Tírase por quendas o dado seguindo as instrucións das probas.

Se caen na casilla marcada polo debuxo duns dados volven tirar.

Se caen nunha casilla na cal xa estiveron e realizaron proba non é necesario volver facela.

Introdución ao xogo

Mozas, mozos... imos facer un xogo por equipos. O obxectivo é poder chegar á meta o primeiro. Pero ollo, porque o camiño non é fácil, dado que en cada grupo está formado por nenos e nenas diferentes, e iso afectará a como realicemos as probas. Quen chegue a meta, conseguiría estar todos xuntos nunha escola inclusiva.

Temos un taboleiro e, segundo caíamos nas distintas casillas, teremos probas ou cuestións que facer.

Lista de probas

- P1.** Se no teu grupo hai alguén que vexa pouco porque ten un ollo tapado, avanza 5 casillas.
- P2.** Se no teu grupo hai alguén que estea nunha cadeira, retrocede 4 casillas.
- P3.** Proba de axilidade: poñervos en círculo e pasarvos a pelota rapidamente durante 30 segundos. Se non cae ningunha vez, avanza 3 casillas.
- P4.** Proba de adiviñar: nunha bolsa contamos con 3 obxectos distintos que teremos que recoñecer sen miralos, soamente tocándoos. Se o meu grupo recoñece polo menos 2 dos 3 elementos, avanza 2 casillas. Se non recoñezo ningún, retrocedo 1 casilla.
- P5.** Proba do teléfono estragado: diremos unha palabra moi rápido no oído do noso compi. O que entenda, terá que dicir ao seguinte, e así ata o final. Se adiviñamos a palabra, avanzamos unha casilla, se non a adiviñamos, retrocedemos unha casilla.
- P6.** Proba de coñecemento: como é o noso grupo? Se viñese algún neno ou nena en cadeira de rodas, podería participar das nosas actividades? Se creedes que si, avanzar 2 casillas, se creedes que non, quedarvos onde estades e preguntar ao resto de compis que podemos facer para incluílo/a?
- P7.** Se no teu grupo hai algunha persoa que teña algún brazo que non pode usar, retrocede 3 casillas.
- P8.** Se no teu grupo hai algunha persoa con algunha perna que non pode usar, avanza 3 casillas.

Probas extra (en caso de querer substituír ou ampliar o xogo):

- P9.** Proba de axilidade: facer unha torre humana. Tentar facer algún tipo de torre no que participades todo o equipo. Se o conseguides, avanzade 2 casillas. Se non o conseguides, retrocedede unha.
- P10.** Proba de cálculo: sabemos que sodes bos en matemáticas, por iso, poñémosvos unha raíz cadrada para que poidades resolver. Se o conseguides, avanzades 2 casillas, se non, quedades na que estades. Que vos parece esta proba? Podedes facela alguén do voso grupo ou dos outros grupos? Que debería terse en conta para que poidades avanzar?
- P11.** Proba atopa as diferenzas. Ensinámosvos dous debuxos e tedes que atopar as 4 diferenzas entre cada escena. Se as atopades, avanzades 3 casillas, se non, retrocededes 1 casilla. Comentade co resto do grupo que nos parecen esas diferenzas.
- P12.** Proba de enxeño. Váisevos a expor un enigma, a ver se podedes atopar a solución "Unha muller merca nunha tenda de animais a un papagaio que, segundo promételle o dependente, é capaz de repetir todo o que oía. E, con todo, a muller devolve ao animal unha semana despois debido a que non pronunciou nin un só son, a pesar de que lle falou continuamente. Con todo, o dependente non a enganou. Que pasou?"(solución: o papagaio é xordo. Avanza dúas casillas, se non retrocedes).

➔ 5.2 Actividades para mozas e mozos de 9 a 12 anos

Presentamos a continuación as actividades propostas para os grupos de mozas e mozos de 9 a 12 anos. Recomendamos poder facer un mínimo de dúas actividades, para que poidades tratar varios temas. De todos os xeitos animámosvos a facelas todas se encaixan nos voso horarios.

A continuación presentámosvos:

Cinco fichas de actividade, unha por cada tema, onde se explica o desenvolvemento xeral da actividade.

Material complementario a cada actividade, en anexo, cos taboleiros, fichas de probas, preguntas e resto de cousas para desenvólvela.

Lembrámosvos que, antes de facer as actividades, e a modo de ambientación, podedes ver co grupo [o vídeo](#) “Nuestros derechos. Día Universal de los Derechos de la Infancia”.

1

DE 9 A 12
ANOS

Carreira de obstáculos

Barreiras
socioeconómicas

40'

Materiais necesarios

→ Contaremos co que teñamos na aula ou espazo de traballo do grupo. Utilizaremos cadeiras, caixas, teas... para poder facer un percorrido de obstáculos polo que teñan que pasar as nenas e nenos. Neste percorrido, ademais de obstáculos, haberá puntos nos que as mozas e mozos teñen que parar e pasar algún tipo de proba (pode ser grupal ou individual). Para iso remitímosvos unha listaxe de probas relacionadas co tema para coñecer.

→ Ficha de instrucións [Anexo 1](#)

Desenvolvemento

Benvidas e benvidos á carreira de obstáculos dos dereitos da infancia. Sabemos que, se fose unha carreira por todos os nosos dereitos, esta carreira sería case case infinita. Así que, grazas a esta carreira, imos chegar a un dos nosos dereitos, o **dereito á educación**.

Para facer o percorrido, imos organizarnos por parellas.

Prepararemos entre todas e todos, o percorrido de obstáculos, poñendo probas máis e menos difíciles (lembramos que ten que ser algo que conleve un esforzo de traballo en equipo).

Cada vez que unha parella termine o percorrido, gañará algunhas fichas que poderá gardar para posibles probas.

Para poder traballar o tema de “barreiras socioeconómicas”, cada parella terá un perfil, é dicir, que serán cidadáns de clase A, B ou C. E en base á clase que sexan, nos sitios onde caian, terán que pagar ou gañarán en base á súa condición.

Irán facendo o percorrido, incidindo en que é algo que debemos facer ben. Contarán con varias probas, postas e dinamizadas polo equipo educador, que deberán superar. Contades coa descrición das bases no Anexo 1 da actividade.

Terminado o percorrido, veremos cantas fichas ten cada grupo e o tempo marcado para facelo. Poderán percorrelo tantas veces como vexan para poder ir acumulando fichas que lles permita gañar o percorrido. De feito, gañará aquel que acumule máis fichas no tempo de percorrido.

Unha vez finalizado, vendo o que ocorreu e a situación de cada un, propónse celebrar unha pequena asemblea para comentar a actividade e poder extraer conclusións e propostas que poder trasladar á ficha de conclusións.

Apoio para o equipo educativo

Exponse que sexa un xogo no que, por distintas clases sociais, atópanse con distintos obstáculos e barreiras en base á súa condición. Isto é algo que pretende buscar unha pequena reflexión posterior que facer na asemblea. É interesante que a persoa educadora poida “xogar” tamén durante o percorrido, sendo quen, dalgunha maneira, potencie ou mostre esa diferenza.

Preguntas de apoio á reflexión:

Como vos sentistes os grupos de cada clase.

Credes que se vos tratou de maneira adecuada? Que vos resultou máis difícil?

Estas diferenzas, creedes que tamén se dan nos vosos coles? Por que se dan?

Parécevos ben que se trate diferente aos nenos e nenas porque teñan máis ou menos cousas?

Como creedes que poderíamos mellorar a situación destes nenos e nenas para non ser tan diferentes?

Conclusións a recoller

Tras a asemblea, recoller aquelas propostas e conclusións relacionadas coa pregunta “Como creedes que poderíamos mellorar a situación destes nenos e nenas para non ser tan diferentes?”

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

2

DE 9 A 12
ANOS

A colaxe do meu tempo

Novas metodoloxías:
Deberes e tempo libre

40'

Materiais necesarios

➔ Material para a colaxe: cartolinas, cartón ou papel de material máis groso. Revistas, xornais, catálogos de grandes almacéns, caixas de envases baleiras como caixas de galletas e materiais reutilizables que poidan ofrecer texturas, cores ou imaxes. Rotuladores ou pinturas, témperas ou calquera material para colorear e escribir. Pegamento en barra e cola branca.

➔ Roda horaria adxunta no [Anexo 2](#)

Desenvolvemento

1. Como é o tempo libre (15 minutos): Realizaremos un primeiro achegamento para coñecer como é o tempo libre dos mozos e mozas a través da **roda horaria** que vos propoñemos. Cada nena ou neno realizará a súa, pintando e explicando os seus diferentes partes:

- Tempo de escola.
- Tempo de deberes ou tarefas.
- Tempo libre.
- Extraescolares.
- Tempo en familia.
- Tempo de xogo.

Poñerase en común como é a ocupación diaria do tempo.

Neste momento abrírase o espazo de reflexión no que poder recoller como senten esa repartición de horas, se a carga de deberes é moi grande ou non, se teñen tempo libre, etc...

2. Colaxe (20 minutos):

Agora chega o momento da realización da colaxe respondendo á pregunta: como queres que sexa o teu día? Reflicte que che gustaría facer. Cada participante poderá realizar a súa propia colaxe cos materiais dispostos.

3. Posta en común (5-10 minutos): Compartírase en grupo o resultado da colaxe, que elementos colocaron e que queren contar (que actividades hai representadas, se fan o que lles gusta, se queren pasar máis tempo coa súa familia, ou facendo algunha extraescolar máis, ou tendo tempo libre...).

Apoio para o equipo educativo

Roda horaria: facilítase un esquema de como reproducir a roda como exemplo para mostrar.

Posibles preguntas para o espazo reflexivo da Roda Horaria:

Que vos parece o voso día?

Hai algunha actividade que creedes que realizades durante pouco tempo? E algunha durante demasiado?

Hai algunha que eliminaríades? E que pensades que falte?

En cal podedes decidir? En cal non podedes facelo pero gustaríavos opinar?

Como mellorariades esa repartición? Que podes facer ti para logralo? Que pode facer a túa familia? E o cole? E o Goberno?*

* apoio explicativo sobre este concepto se fíxese falta.

Conclusións a recoller

Como senten a repartición de horarios e tarefas no día a día?

Como é a carga de deberes? E o tempo libre?

En que actividades botades en falta máis tempo?

Sobre que cuestións podedes decidir (tempo libre, en familia, extraescolares...)?

Que ideas tedes para cambialo? diferentes niveis: eles e elas, a familia, a escola e o goberno.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

Variantes e outras propostas

a) Realizar unha roda horaria nova individual coa técnica colaxe e colocar en cada queixiño ou á beira os materiais dispoñibles que utilizarían nese tempo.

b) Colaxe colaborativa: realizar a colaxe nun gran mural de papel continuo de tal maneira que aparezan as actividades de todas e todos.

3

DE 9 A 12
ANOS

Escape game, un xogo sobre o acoso na escola

Violencia

60'

Materiais necesarios

- Conexión a internet.
- Dispositivos para os subgrupos (un computador por cada 4 ou 5 participantes).

→ Papel e lapis.

→ Link do xogo online: [Escape Game](#)

Desenvolvemento

A través dun xogo de escape room os participantes poderán introducirse na temática do acoso escolar ou bullying.

Deberá dividirse o grupo en pequenos subgrupos duns 4 ou 5 participantes que se conectarán ao xogo por internet, cada un nun computador.

O xogo presenta unha serie de personaxes que axudan a ambientar a historia na que terán que resolver algunhas probas para conseguir avanzar e gañar a partida ao acoso.

O xogo pretende ser unha experiencia para xerar un espazo de debate, reflexión, sensibilización e xeración de propostas sobre o tema da violencia.

Unha vez realizado por todos os grupos abrírase o espazo de reflexión no que se pretende obter a opinión sobre o tipo de violencia e graos que ven e viven na escola, coñecer se os mecanismos que se poñen en marcha funcionan e xerar propostas.

Apoio para o equipo educativo

Recoméndase ao equipo educador probar antes o xogo para coñecer as posibles dificultades no desenvolvemento.

Solucións:

Enigma 1 TECLADO: hai que escribir a palabra OCHO

Números da clave final: 2-3-0

Para esta franxa de idade propónse realizar unha explicación do xogo antes de comezar as partidas.

Preguntas de apoio para a reflexión:

Nas vosas escolas hai bullying?

Que fai o teu cole para previr? E para enfrontarse a esas situacións?

Que se che ocorre para melloralo?

Conclusións a recoller

Hai acoso nas escolas?

As escolas dos mozos e mozas do voso grupo, toman medidas para enfrontarse a estas situacións? Que lles parecen esas medidas? (alumnos mediadores por exemplo...).

Propostas realizadas polo grupo.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

4

DE 9 A 12
ANOS

Dous sombreiros para participar

Participación

40'

Materiais necesarios

→ 2 sombreiros de diferente tipo: gorra, casco de bici, de la, de disfraces varios...

Desenvolvemento

O grupo dispoñerá en círculo cos dous sombreiros no centro. O equipo educador irá enumerando diferentes partes e espazos dos colexios sobre os que os participantes deberán elixir se é un espazo participativo (ou existen dinámicas participativas) ou non.

Para iso deberemos saber se o grupo coñece o dereito a participar* e poñelo en común vendo algúns exemplos. Un dos sombreiros colocados no centro do círculo representará o si e o outro o non.

Os e as participantes deberán lanzarse a por o sombreiro que crean que contesta á pregunta: hai aquí participación? tras anunciar o espazo ou parte das súas escolas.

Exemplo: O equipo educador anuncia no alto: podedes participar en canto ás excursións que se elixen facer? Os mozos e mozas que cren saber as respostas lánzanse a polo sombreiro que cren que contesta e o que o alcanza debe contestar argumentando a súa opinión.

Exemplo: se lles consultan ou preguntan sobre as excursións para facer, se lles dan a elixir entre opcións pechadas, se realizan algunha actividade sobre xerar propostas, ou se simplemente comunicanlles as que se van a realizar.

Pode ocorrer que collan os dous sombreiros porque hai diferentes visións, nese caso debateranse os argumentos.

Respondida a cuestión tras o espazo de debate se xurdise, volveríase colocar os sombreiros no medio para dar paso á seguinte pregunta da nosa lista.

Apoio para o equipo educativo

Facilitamos a definición de participar que usamos desde a Plataforma por se pode apoiar ao equipo educador na dinamización da actividade:

*Participación é un proceso que se produce nos espazos xenuínos e cotiáns dos nenos, nenas e adolescentes, e que conta coa capacidade da nena ou neno de formarse o seu propio xuízo e expresar libremente a súa opinión, en todos os asuntos que lles afectan e que sexan tidas en consideración por parte das autoridades competentes na materia.

Propostas de enumeración de elementos e espazos para a dinámica:

As excursións.

A organización do espazo na clase.

Os temas dos proxectos (se teñen nos seus coles).

Os recreos (espazos diferenciados, actividades que si se poden ou non facer...).

Os horarios.

Os contos e libros que se mandan para ler.

Os materiais que se van adquirindo para o colexio.

A resolución de conflitos que poidan xurdir na clase.

As decoracións da clase, o colexio ou a temática das festas de entroido (ou calquera outra similar).

Outros...

É importante incorporar a cuestión de que cousas ocorreselles nas que sería posible participar e non se está facilitando xa que é aquí onde podemos coñecer as súas propostas.

Conclusións a recoller

Coñecen o seu dereito a participar?

Que espazos ou dinámicas participativas existen nos nosos colexios?

Propostas para mellorar a participación nos colexios.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

Variantes e outras propostas

Se a dinámica grupal vólvese moi competitiva, debido á directriz de lanzarse a polo sombreiro, deberase realizar por quendas dirixidas polo equipo educador segundo as características grupais.

5

DE 9 A 12
ANOS

Onde está a sorpresa?

Educación
inclusiva

40'

Materiales necesarios

- Unha corda, xiz (algo que nos sirva para separar dous espazos nunha mesma sala).
- Imaxes para comparar no [Anexo 3](#)

Desenvolvemento

A sala separarase en dous espazos diferentes a través dunha corda ou dunha liña debuxada no chan (pode ser a través da colocación de obxectos da propia aula ou espazo).

Ao grupo situaráselle nun espazo neutro coas dúas opcións fronte a eles. Explicarase que un dos espazos será para situarnos dentro se o que vaíamos contando sorpréndenos por calquera motivo, e o outro se non nos parece nada diferente do que coñecemos.

O equipo educador lerá ou ensinará por quendas diferentes materiais típicos da escola; enunciados, títulos, extractos de contos ou libros, portadas ilustradas...

Ao ler ou ensinar cada material o grupo deberá elixir en que parte do espazo se sitúe dependendo se lles sorprendeu ou non.

Unha vez colocados realizarase un reflexión grupal de por que ese material causoulles sorpresa.

Unha vez terminado o debate volverase ao momento de inicio para dar lugar a outro material distinto.

Apoio para o equipo educativo

Achéganse materiais para ler ou ver en grupo pero búscase que o equipo educador seleccione algúns máis axustados ás características do grupo.

Preguntas de apoio ao espazo reflexivo:

Que vos sorprende?

Fálase destes colectivos na clase?

Pensades que estes nenos, nenas e adolescentes séntense incluídos ou non na escola?

Son activamente discriminados no centro? (ex. rexeito por parte doutras persoas, non admisión ao centro, etc.).

Adáptanse as clases e os materiais para os nenos, nenas e adolescentes que o necesitan? (ex. para quen ten menos habilidades lectoescritoras ou non coñece o idioma).

Que podemos facer nos colexios para que sexan inclusivos realmente?

Conclusións a recoller

Son inclusivos os colexios dos e das participantes?

Propostas para mellorar a inclusión desde a escola.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

Variantes e outras propostas

Ofrecemos unha serie de materiais xa seleccionados a modo de proposta que pode ser ou non utilizada ou ampliada. O equipo educador pode elixir outros colectivos que, pola súa realidade, interéselle incluír.

Esta actividade pode reproducirse para outros fins: avaliar, intervir nun conflito grupal ou coñecer a opinión do grupo sobre algún outro aspecto.

DE 9 A 12
ANOS

Carreira de obstáculos

Anexo 1

Instrucións

Para poder traballar o tema de “barreiras socioeconómicas”, cada parella terá un perfil, é dicir, que serán cidadáns de clase A, B ou C. E dependendo da clase que sexan, nos sitios onde caian terán que pagar ou gañarán fichas en base á súa condición.

Así, cada parella comeza con distintas fichas en base á súa condición

Clase A. 10 fichas.

Clase B. 6 fichas.

Clase C. 3 fichas.

E cada vez que volvan pasar pola meta, gañarán distinto número de fichas.

Clase A. 6 fichas.

Clase B. 3 fichas.

Clase C. 1 ficha.

Irán facendo o percorrido, incidindo en que é algo que debemos facer ben. Contarán con varias probas, postas e dinamizadas polo equipo educador, que deberán pasar. As bases polas que pasarán son:

Parada inicial

Será obrigatorio pagar 2 fichas se queren continuar o percorrido.

Parada obrigatoria para comer

É necesario ter unha boa alimentación para seguir. Pagarán 3 fichas polo menú de hoxe. En caso de non poder pagar, terán que estar 1 minuto na parada.

Parada para mercar os libros do cole

Necesitamos preparar os nosos libros, para o que cada parella terá que pagar 3 fichas. No caso de non poder pagar, terán que estar 1 minuto na parada.

Parada para medir altura

Os nenos e nenas que nas súas parellas conten con persoas que midan menos de 1 metro e medio, terán que pagar 2 fichas.

Parada para beber auga

Para o que terán que pagar 2 fichas.

Terminado o percorrido, veremos cantas fichas ten cada grupo e o tempo marcado para facelo. Poderán percorrelo tantas veces como vexan para poder ir acumulando fichas que lles permitan gañar o percorrido. De feito, gañará aquel equipo que acumule máis fichas no tempo de percorrido.

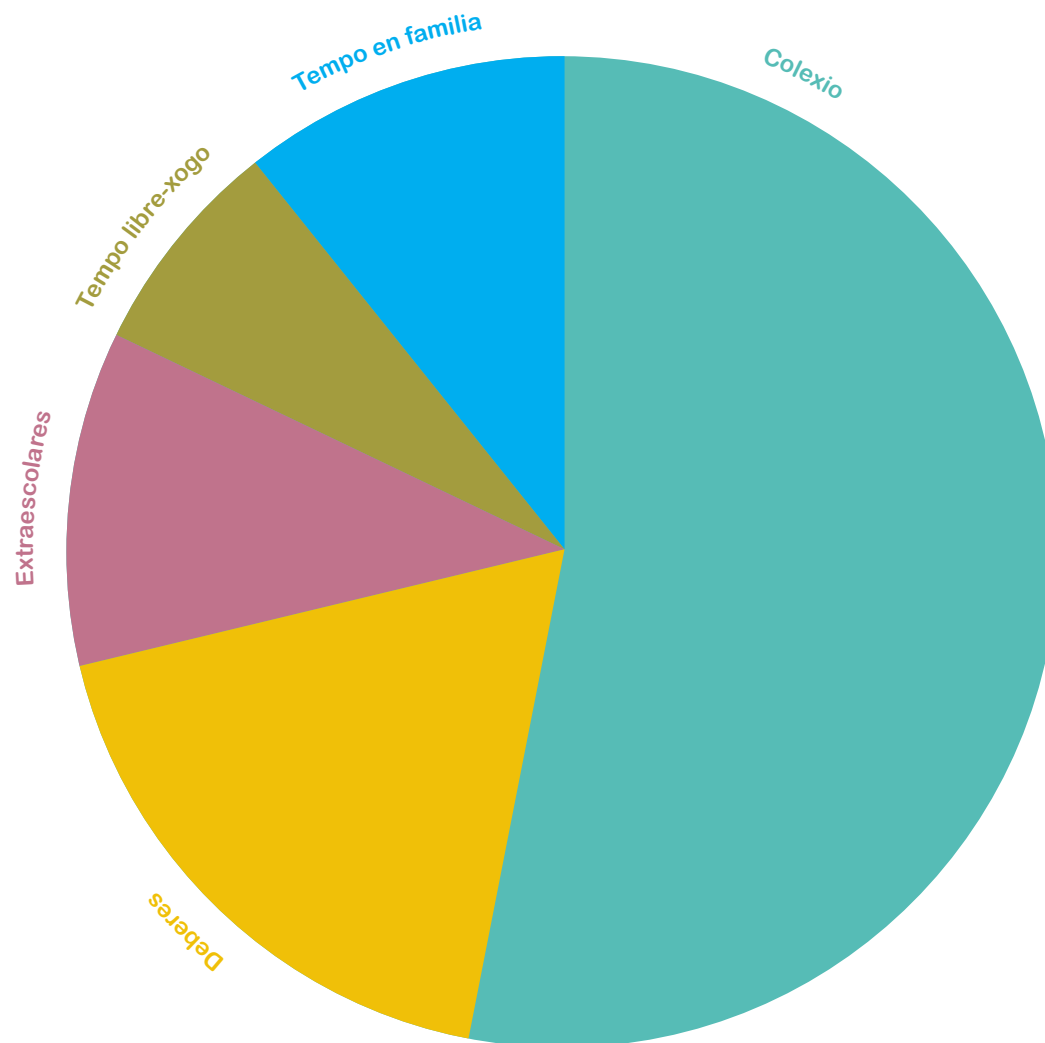
Unha vez finalizado, vendo o que ocorreu e a situación de cada un, proponse celebrar unha pequena asemblea para comentar a actividade e poder extraer conclusións e propostas que trasladar á ficha de conclusións.

DE 9 A 12
ANOS

A collage do meu tempo

Anexo 2

DE 9 A 12
ANOS

Onde está a sorpresa?

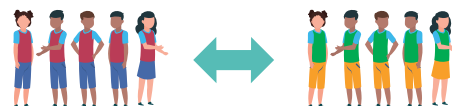
Anexo 3

O pano

Material

Tipo de xogo

Participantes

A partir de
4

Descrición do xogo

1. Dous equipos colocados á mesma distancia do centro

6. O xogador que non colla o pano e pillas ao rival

2. Cada xogador ten un número

7. Gaña, se roubas o pano e pillas ao posuidor do pano

3. No centro, o arbitro suxeita un pano

8. O perdedor é eliminado, un compañeiro colle o seu número

4. O arbitro grita un número e os dous xogadores saen

9. **Gañador**
Equipo que elimina a todos os xogadores do equipo rival

5. Deben coller o pano e volver co seu equipo

Variantes ou adaptacións
Os xogadores están sobre os aros de cores

DE 9 A 12
ANOS

Onde está a sorpresa?

Anexo 3

→ 5.3 Actividades para ■ mozas e mozos de 13 a 17 anos

Presentamos a continuación as actividades propostas para os grupos de mozas e mozos de 13 a 17 anos. Recomendamos poder facer un mínimo de dúas actividades, para que poidades tratar varios temas. De todos os xeitos animámosvos a facelas todas se encaixan nos voso horarios.

A continuación presentámosvos:

Cinco fichas de actividade, unha por cada tema, onde se explica o desenvolvemento xeral da actividade.

Material complementario a cada actividade, en anexo, cos taboleiros, fichas de probas, preguntas e resto de cousas para ter en conta.

Lembrámosvos que, antes de facer as actividades, e a modo de ambientación, podedes ver co grupo [o vídeo](#) “Nuestros derechos. Día Universal de los Derechos de la Infancia”.

1

DE 13 A 17
ANOS

Tres maletas que me levaría

Novas
metodoloxías

45'

Materiais necesarios

- Folios ou follas para escribir.
- Bolígrafos.

Desenvolvemento

Os participantes deberán realizar un exercicio de identificación e selección daquelas cousas que serían necesarias para que puidese darse unha educación a distancia que non deixe a ninguén atrás.

Ambientación en gran grupo:

“As vosas familia avísanvos que vos ides a mudar a unha illa deserta durante o próximo curso e que teredes que seguilo desde alí.

Para poder facelo de maneira que NON quededes atrás necesidade elaborar unha lista de cousas imprescindibles. Pero á illa só deixánnos levar 3 pequenas maletas; unha de ferramentas que ides necesitar para poder seguir o curso, outra onde poderedes meter as habilidades e coñecementos que necesitaredes, e a última sobre o espazo que necesitaredes para seguir o curso. E si, as maletas son como as de Mary Poppins e cabe de todo!

Pero, ademais, poderedes deixarlle unha lista de cousas que necesitaredes á vosa escola para que poidades realizar o curso a distancia”.

1. Cada participante realizará a súa lista de 3 maletas e unha lista para as súas escolas separando as necesidades por grupos segundo se indica. O número de obxectos é ilimitado neste momento do xogo.
2. Unha vez realizada a listaxe individual os e as participantes agruparanse en grupos dunhas 5-7 persoas que poñerán en común os elementos que incluíron nas súas maletas para acordar 3 maletas e unha lista que será o resultado do seu traballo grupal. Esta vez as maletas teñen un límite de 5 cousas cada unha. No caso da lista para a escola tamén pediremos un máximo de 5 cousas.
3. Posta en común en gran grupo das maletas e listaxes de cada grupo que o educador irá escribindo en grande nunha lousa ou papel continuo, cartolina ou similar.

Á vez, irase facilitando a reflexión con eles e elas sobre as necesidades reais que supón a educación a distancia, as dificultades e vantaxes que ten, e que puidemos experimentar durante a pandemia, así como as desigualdades que pode supoñer.

Apoio para o equipo
educativo

Con esta dinámica pretendemos coñecer as demandas e necesidades en canto a educación a distancia que identifican os mozos e mozas a partir da súa experiencia no confinamento. Ante un posible novo curso convivindo co COVID-19 buscamos incorporar a súa visión e as súas propostas nunha formulación aínda por construír.

Propostas de preguntas para facilitar a reflexión:

Como vos sentistes durante os meses de estudo en casa?

Que cousas creedes que son realmente imprescindibles para realizar o curso de maneira exitosa?

Estabades preparados/as para facer o curso así? E o profesorado?

Que cambiariades?

Que podemos facer para que ninguén quede atrás no curso? (Desde os colexios ao Goberno).

Que propostas tedes para cambiar a realización do curso se nos volve tocar facelo non presencial?

Conclusións a recoller

Necesidades e demandas para a educación a distancia ou semi-presencial.

Como viviron o curso non presencial? (Carga de deberes, dificultades no seguimento, desigualdades xeradas...).

Propostas para o cambio desta forma de cursar estudos.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

Variantes e outras propostas

a) A actividade pódese realizar tamén de maneira individual sen o traballo de grupo exposto.

b) Pódese facilitar unha lista de elementos moi larga na que teñan que seleccionar un número determinado de elementos. Só na posta en común pódese preguntar que cousas engadirían que botasen en falta na listaxe inicial.

c) Pódese pintar unha gran illa deserta nun papel ou lousa de tal maneira que en vez de ir escribindo podamos ir pintando os elementos elixidos.

2

DE 13 A 17
ANOS

Escape game, un xogo sobre o acoso na escola

Violencia

60'

Materiais necesarios

- Conexión a internet.
- Dispositivos para os subgrupos (un computador por cada 4 ou 5 participantes).

→ Papel e lapis.

→ Link do xogo online: [Escape Game](#)

Desenvolvemento

A través dun xogo de escape room os participantes poderán introducirse na temática do acoso escolar ou bullying.

Deberá dividirse o grupo en pequenos subgrupos duns 4 ou 5 participantes que se conectarán ao xogo por internet, cada un nun computador.

O xogo presenta unha serie de personaxes que axudan a ambientar a historia na que terán que resolver algunhas probas para conseguir avanzar e gañar a partida ao acoso.

O xogo pretende ser unha experiencia para xerar un espazo de debate, reflexión, sensibilización e xeración de propostas sobre o tema da violencia.

Unha vez realizado por todos os grupos abrírase o espazo de reflexión no que se pretende obter a opinión sobre o tipo de violencia e graos que ven e viven na escola, coñecer se os mecanismos que se poñen en marcha funcionan e xerar propostas.

Apoio para o equipo educativo

Recoméndase ao equipo educador probar antes o xogo para coñecer as posibles dificultades no desenvolvemento.

Solucións:

Enigma 1 TECLADO: hai que escribir a palabra OCHO

Números da clave final: 2-3-0

Para esta franxa de idade propónse realizar unha explicación do xogo antes de comezar as partidas.

Preguntas de apoio para a reflexión:

Nas vosas escolas hai bullying?

Que fai o teu cole para previr? E para enfrontarse a esas situacións?

Que se che ocorre para melloralo?

Conclusións a recoller

Hai acoso nas escolas?

As escolas dos mozos e mozas do voso grupo, toman medidas para enfrontarse a estas situacións? Que lles parecen esas medidas? (alumnos mediadores por exemplo...).

Propostas realizadas polo grupo.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

3

DE 13 A 17
ANOS

Role playing

Participación

60'

Materiais necesarios

→ Atrezo para que se poida vestir o equipo que fai o xogo de rol. Non é esencial, pero pode ser divertido.

→ Fichas coas propostas de representación. **Anexo 1**
→ Sinal de STOP.

Desenvolvemento

Faremos grupos para que poidan saír a representar as diferentes escenas expostas nesta actividade. Todas elas son escenas que poden atoparse no seu día a día, e a idea disto, é que poidan cambialas ou modificalas segundo lles pareza. Será unha pequena práctica que conte tamén coa incorporación do “teatro colaborativo”.

Cada grupo terá que saír a representar a situación descrita. O resto do grupo, cando queira cambiar a situación, poderá levantar o sinal de STOP e incorporarse ao desenvolvemento da obra, incorporando aquilo que consideren.

Os personaxes iniciais deberán manter o seu rol. É importante que non realicen variación sobre o seu personaxe.

Tras cada representación, o grupo debaterá que é o que ocorreu e que solucións se lles ocorre, para poder facer propostas que incorporar tras a ficha de actividade.

Apoio para o equipo educativo

Que vos pareceu a actividade?

Creedes que os vosos institutos fomentan a participación? De que maneira?

No caso de que non o fagan, e a partir das escenas representadas, recoller ideas e propostas de como facer do voso colexio ou instituto un espazo no que a vosa opinión sexa tida máis en conta.

Conclusións a recoller

A partir do diálogo, recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

4

DE 13 A 17
ANOS

Hai un monstro no meu cole

Barreiras
socioeconómicas

60'

Materiais necesarios

- 1 dado. 3 chinchetas ou figuras para posicionar aos grupos.
- Taboleiro do xogo e ficha con instrucións. **Anexo 2**

Desenvolvemento

Imos realizar un pequeno xogo de rol guiado.

O Monstro é un personaxe que se supón invencible no combate do xogo de rol. Ese personaxe será utilizado como un elemento simbólico para representar as diferentes causas que inflúen no fracaso e o abandono escolar.

A dinámica é sinxela:

Os grupos deben chegar ao final do colexio nun percorrido que descoñecen a través da tirada de dados. Cada tirada supón unha sorte diferente que lles fará retroceder, estar inactivos algunha rolda ou avanzar diferente número de salas. Nalgunhas tiradas intercálanse diferentes probas: tirar dados ou probas que deberá pasar o grupo.

O que os grupos non saben é que eses percorridos estarán determinados desde o principio de tal maneira que un dos grupos sempre saque os mellores resultados, outro terá uns resultados con altibaixos e outro recibirá moi poucos resultados bos.

Cada tirada, segundo o grupo que sexa, irá acompañado por posibles causas que poidan influir no desenvolvemento do “circuíto”. Ao final do xogo enfrontaranse ao seu Monstro que, dependendo de que equipo sexa, será máis ou menos poderoso.

Apoio para o equipo educativo

Sobre as probas: Os xogos propostos a modo de probas poden ser modificados ou adaptados segundo as características do grupo.

Ao finalizar o xogo deberedes realizar unha reflexión grupal:

- Que pasou no xogo?
- Que diferenzas vistes?
- Que cousas creedes que vos favoreceron ou dificultaron?
- Creedes que isto pode ser real?

Conclusións a recoller

Que barreiras socioeconómicas detectastes no xogo que vedes na realidade?

Que se pode facer desde os institutos e desde o goberno para evitalo?

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

5

DE 13 A 17
ANOS

Mural colaborativo

Educación
inclusiva

40'

Materiais necesarios

- Papel continuo ou varias cartolinas pegadas para facer un gran mural.
- Rotuladores, pinturas, témperas ou calquera material para pintar ou debuxar.

- Revistas ou catálogos publicitarios, caixas de alimentación para reutilizar. Tesoiras. Pegamento de barra e cola branca.

Desenvolvemento

Colocarase o papel continuo no chan ou colgado dunha parede e colocaranse todos os elementos materiais no centro da sala.

O grupo realizará un mural común no que representar **as cousas que pasan ou que hai no meu centro que me fan sentir que formo parte do colexio ou instituto e as cousas que non.**

Proponse un tempo estimado para esta parte duns 20 minutos.

Pasado o tempo de elaboración colocarase ao grupo de tal maneira que poida ver o mural completo e abrírase un espazo de reflexión e debate ao redor dos elementos colocados e á pregunta que guiaba o mural.

Apoio para o equipo educativo

Preguntas propostas para dinamizar a elaboración do mural e o espazo reflexivo:

Cousas que vexo polo meu centro: como son os profes e familias ao meu redor?

Como me tratan e como nos tratamos?: Hai tipos de alumnos máis favorecidos ou con máis status por ser... X, E, Z? Como nos fai sentir iso?

Cousas que fan os profes, os libros que poden facer da escola espazos pouco inclusivos (Ex. nunca dar exemplos de colectivos diversos senón dun só tipo: branco, paio, con plena mobilidade e funcionalidade cognitiva, etc.)

Que poderían facer os colexios e institutos para lograr escolas máis inclusivas?

Conclusións a recoller

Son as súas escolas lugares inclusivos?

Propostas para o cambio.

Recoller todas estas propostas na ficha de conclusións. Recoller só aquilo que sexan propostas (non o desenvolvemento completo da actividade). Importante completar o resto da descrición (grupo, tipo de grupo, idade...).

Variantes e outras propostas

a) Pódense establecer as dúas categorías (se nos sentimos parte e que cousas non nos fan sentir parte) utilizando elementos diferentes; por exemplo: debuxado ou pintado serían cousas que non e en volume ou recortado cousas que si.

b) Pódese facilitar unha escena xa debuxada polo equipo educador: unha clase, un recreo, un plano...

c) Outra opción pode ser realizar dous murais, un do que sucede e outro das súas ideas e propostas para camiñar cara ao cambio despois da reflexión.

DE 13 A 17
ANOS

Role playing

Anexo 1

Proposta de situacións para os xogos de rol

ESCENA 1

Tres personaxes.

Tres compañeiros e compañeiras de clase están no patio charlando. Un compañeiro di que necesita un espazo no que poder compartir máis cousas ademais dos contidos de clase, é dicir, algo máis que falar de mates, de lingua. Quere poder compartir cuestións sobre como mellorar as clases, solucionar os conflitos... Outra compañeira aposta polo espazo que ás veces ocupan de tutoría, pero que non sempre poden dedicar a iso. Outra compañeira di que iso non serve para nada, xa que nunca se lles fai caso e nun par de anos términase o instituto.

Que fariades? Que se vos ocorre?

ESCENA 2

Catro personaxes.

Imos simular unha reunión do Consello Escolar do voso instituto. Contaremos con dous profesores e dous alumnos. Escenifícade como é este espazo e que o resto de compañeiros e compañeiras poidan ir incorporando a súa participación (facendo tanto de profesores como de alumnas e alumnos) para recrear como sería o voso espazo de participación ideal.

ESCENA 3

Tres personaxes.

Chega unha nova profesora ao instituto con ideas para facer as clases diferentes. Cóntallo ao claustro de profesores e dúas das súas compañeiras dinlle que non vai conseguir nada.

Vai a clase e atópase coa valoración dos seus alumnos (aí, o grupo completo interactúa segundo as súas ideas para aportar que lle parece que se utilicen novas metodoloxías e que podería ter en conta a nova profesora).

DE 13 A 17
ANOS

Hai un monstro no meu cole

Anexo 2

Preparación do xogo

É moi importante ler e preparar detidamente a actividade xa que leva un fio condutor e unha dinámica particular.

Faranse 3 grupos de participantes que traballarán en equipo as decisións grupais.

É necesario preparar o mapa onde ir situando aos equipos a través de pequenas chinchetas ou adhesivos que poidan moverse con facilidade se o mapa se colga, ou con pequenas fichas se se fai sobre plano.

Material para as probas:

Catro papeis con catro nomes de películas que poidan coñecer os participantes e que estean relacionadas coa temática (xogo das películas).

Unha estrofa dunha canción que sexa algo ridícula de ler, que sexa actual e que a coñezan.

A frase para xogar ao teléfono estragado. Deberá ser algo complicada para que sexa máis dinámico.

O equipo educador ten que preparar a partida identificando que equipo será cada un:

Grupo 1: será o que sempre salga ben parado nas tiradas ou situacións.

Grupo 2: será o grupo desfavorecido. Atopará barreiras de todo tipo.

Grupo 3: será o grupo que sufra só algunhas das barreiras e de maneira leve. Algunhas veces será recompensado.

Os educadores apoiaranse nas seguintes instrucións **lendo unicamente ao grupo a parte en cursiva**. O demais será información interna que non deberá ser revelada aos grupos.

Ambientación

Hoxe comeza o voso primeiro ano na escola “Barreiras”. A vosa sorte estará determinada pola tirada de dados e algunhas probas que deberedes superar para poder pasar de curso. Movede a vosa ficha polo taboleiro para situarvos dentro do plano da escola.

O voso obxectivo é chegar a graduaros pero dise que polos seus corredores existe un ser doutros tempos ao que hai que enfrontarse para poder finalizar os estudos...

O Monstro apareceráselle ao primeiro equipo que chegue ao último curso. Unha vez apareza, todos os grupos deberán enfrontarse a el. Pero, coidado! canto máis atrasado máis difícil será gañarlle.

PRIMEIRA TIRADA

GRUPO 1

A) Se sacan **pares**: Avanzade ata o Hall.

B) Se sacan **impares**: Deberedes esperar a fila para poder pasar. Esperades nas escaleiras.

GRUPO 2

A) Se sacan **pares**: Para ir á escola debedes coller dous buses. Chegades tarde. Esperades á próxima rolda nas escaleiras de entrada.

B) Se sacan **impares**: Avanzades ata a entrada principal.

GRUPO 3

A) Se sacan **pares**: Chegades demasiado tarde. O conserxe avísavos que non vos quitará o ollo en todo o curso. Debedes esperar dentro do hall.

B) Se sacan **impares**: Chegades tarde, pero nun descoido do conserxe ao pechar a porta coádesvos na escola sen ser vistos. Estupendo! Quedades no hall.

SEGUNDA TIRADA

GRUPO 1

A) Se sacan **pares**: Se estades na fila entrades ao hall da escola. Se estades no hall quedades esperando ata a seguinte tirada. Debedes elixir par ou impar antes de tirar de novo o dado. (Tiran) Se acertan poden entrar á Clase 1º. Se non esperan no hall.

B) Se sacan **impares**: Entrades á clase 1º!

GRUPO 2

A) Se sacan **pares**: Sae a buscarvos a Secretaria. Debedes pasar ao despacho da Directora. Esperades no seu despacho.

B) Se sacan **impares**: Sae a buscarvos a Secretaria. Debedes ir ao despacho da directora, divos que hai un problema co pago da matrícula e tedes que esperar a que logren contactar coas vosas nais/pais, pero sabedes que polos seus traballos vai ser difícil... Esperades no seu despacho.

GRUPO 3

A) Sacan **par ou impar**: tedes que ir ao baño. Situaide vosa peza dentro.

DE 13 A 17
ANOS

Hai un monstro no meu cole

Anexo 2

TERCEIRA TIRADA

GRUPO 1

A) **Se están no hall e sacan pares:** Avanzades á clase de 1º.

B) **Se están no hall e sacan impares:** Debedes pasar unha proba, en menos de 3 minutos o grupo Nº 1 deberá poñerse en orde de altura formando unha fila de menor a maior. Se o conseguídes pasades á clase 1º.

C) **Se están en clase 1º e sacan pares ou impares:** Durante este primeiro curso están a mandarvos moitos deberes, menos mal que os vossos pais/nais traballan polas mañás e poden axudarvos. Sacades boas notas e pasades á clase de 2º.

GRUPO 2

A) **Pares:** Conseguen falar coa vosa nai/pai, debe haber un malentendido co ingreso do banco. Podedes avanzar ata o hall.

***Proba:** Para poder avanzar á clase deberedes colocarvos en orde de idade (por meses de nacemento e días) de menor a maior nun tempo de 3 minutos.

Se o conseguen pasan á clase 1º. SE NON ESPERAN onde estaban.

B) **Impares:** Conseguídes falar coa vosa nai/pai, divos que aínda non cobrou e non puido pagar a matrícula. A directora é flexible e divos que podedes pasar á vosa clase.

***Proba:** Para poder avanzar á clase deberedes colocarvos en orde de idade (por meses de nacemento e días) de menor a maior nun tempo de 3 minutos.

Se o conseguen pasan á clase 1º. SE NON ESPERAN onde estaban.

GRUPO 3

A) **pares e impares:** Avanzades ata a clase de 1º. Estadés de sorte, ídes poder elixir sitio.

***Proba:** Para poder elixir o mellor sitio da clase deberedes poñervos todos en fila cun obxecto de cor azul que collades da sala (compañeiros ou material) en 1 minuto!

Se o conseguen elixirán o mellor sitio de clase. Isto facilitaralles moito sacar boas notas!

CUARTA TIRADA

GRUPO 1

A) **Se seguen en 1º se sacan pares ou impares:** Co apoio dos vossos pais nos deberes sacades tan boas notas que vos pasan a 2º. Xenial!

B) **Se están en 2º e se sacan pares ou impares:** Este ano hai moitos traballos para casa e algunhas clases en liña. Os vossos pais/nais compráronvos un portátil para este curso o que vos facilitou o seguimento das clases. Pasades a 3º.

GRUPO 2

A) **Se seguen no despacho e sacan par ou impar:** Conseguídes avanzar á clase de 1º. Como chegades os últimos tócaos no peor sitio. Este ano ademais están a mandar moitos deberes para casa e a vosa nai/pai non pode axudarvos a facelos porque traballa moito e apenas ten estudos. Tócaos repetir e esperades en 1º.

GRUPO 3

A) **Se puideron elixir sitio volven tirar dados.**

Pares ou impares: Neste curso están a mandar moitos deberes. O voso irmán maior está na universidade e pódevos botar unha man coas matemáticas que é o que peor levades. Tócaos ir a recuperación... pero aprobades polos pelos. Volvedes ao hall.

A) **Se non puideron elixir sitio:**

Pares ou impares: Tócaos un sitio un pouco regular, escóitase mal e tedes moi lonxe a lousa pero estadés moi implicados en sacar o curso e finalmente aprobades. Felicidades! Pasades a 2º.

DE 13 A 17
ANOS

Hai un monstro no meu cole

Anexo 2

QUINTA TIRADA

GRUPO 1

A) **Se están en 2º e sacan pares ou impares:** Este ano hai moitos traballos para casa e algunhas clases en liña. Os vosos pais/nais compráronvos un portátil para este curso o que vos facilitou o seguimento das clases. Pasades a 3º.

B) **Se están en 3º e sacan pares ou impares:** Este curso é dos difíciles. Os temarios son moi longos e prepararse os exames conleva moitas horas de estudo. Como a vosa casa é grande tedes un espazo só para vós para estudar, con todo o necesario e apartado do ruído. E dicir, que se suspendedes é porque queredes! Pasades a 4º.

GRUPO 2

A) **Pares ou impares:** Tras ter que repetir o curso por fin aprobades e pasades a 2º. Este ano hai moitos traballos para casa e algunhas clases en liña. Na vosa casa non hai computador. A vosa nai di que pode que o curso que vén poida mercar algún de segunda man. Mentres tanto, para poder seguir o ritmo tócavos ir á mediateca pública ás horas que tedes libres, que non son moitas. Ademais quedavos lonxe e tardades moito en chegar. A pesar dos esforzos quedavos unha materia que arrastrades. Pasades a 3º.

GRUPO 3

A) **Se están no hall e sacan pares ou impares:** *Proba: Tedes 3 minutos para acordar un trabalinguas e dicilo á vez. Os vosos educadores e educadoras deberán avaliar se superades ou non a proba. Se o facedes pasades a 2º.

(Pasarán a 2º a pesar de como o fagan).

B) **Se están en 2º e sacan pares ou impares:** Este ano hai moitos traballos para casa e algunhas clases en liña. Cun pouco de sorte poderedes mercar un portátil co diñeiro que tedes aforrado. Para sabelo debedes facer unha proba:

*Proba: Tedes 3 minutos para acordar un trabalinguas e dicilo á vez. Os vosos educadores e educadoras deberán avaliar se superades ou non a proba.

(Pasarán a 3º a pesar de como o fagan).

SEXTA TIRADA

GRUPO 1

A) **Se están en 3º e sacan pares ou impares:** Este curso é dos difíciles. Os temarios son moi longos e prepararse os exames conleva moitas horas de estudo. Como a vosa casa é grande tedes un espazo só para vós para estudar con todo o necesario e apartado do ruído. E dicir, que se suspendedes é porque queredes! Pasades a 4º.

B) **Se están en 4º e sacan pares ou impares.** Neste curso apuntásteos a unha optativa de plástica que sobe nota.

*Proba: o grupo debe demostrar os seus dotes artísticos recitando un poema á vez. O equipo educador avaliará se pasan ou non a proba.

Se a pasan móvense ao ximnasio, se non esperan en 4º.

GRUPO 2

A) **Están en 3º e sacan pares ou impares:** Este curso é dos difíciles e necesidades moitas horas de estudo. Na vosa casa non tedes un espazo para vós, compartides habitación cos vosos dous irmáns pequenos e só poderedes estudar tranquilamente polas noites. Pero chegades moi cansados a clase e ás veces quedádesvos durmidos. Vai tocar repetir de novo. Esperades en 3º.

GRUPO 3

A) **Se están en 2º e sacan pares ou impares.** Este ano hai moitos traballos para casa e algunhas clases en liña. Cun pouco de sorte poderedes comprar un portátil co diñeiro que tedes aforrado. Pasades de curso (3º) pero arrastrando unha.

B) **Se están en 3º pares ou impares:** Este curso é dos difíciles e necesidades moitas horas de estudo. Compartides habitación co voso irmán pero facendo un pouco de malabares logrades ter bastantes horas de estudo sós. Pasades a 4º.

SÉTIMA TIRADA

GRUPO 1

A) **Se están en 4º e sacan pares ou impares:** Neste curso apuntástesvos a unha optativa de arte que sobe nota.

***Proba:** o grupo debe demostrar os seus dotes artísticos recitando un poema á vez. O equipo educador avaliará se pasa ou non a proba.

Se a pasan móvense ao ximnasio. Se non esperan en 4º.

B) **Se están no ximnasio e sacan pares ou impares:** Non sodes moi deportistas pero a vosa nai empeñouse en que practiqueades algún deporte todos os veráns. As vosas clases de tenis do último verán axúdanvos e logrades superar o curso con relativa facilidade. Pasades a 5º.

GRUPO 2

A) **Pares ou impares:** Pasades ao comedor. Necesitades a bolsa de comedor para poder pasar a 4º.

***Proba:** Os trámites para as bolsas ás veces son moi longos. O voso equipo deberá facer unha torre o máis alta posible usando unicamente os seus corpos (en forma de pirámide, aos ombreiros... como se vos ocorra). Tedes 1 minuto para pensala e 3 para facela. O equipo educador avaliará se pasades ou non a proba.

Se a pasades movédesvos a 4º, se non esperades.

GRUPO 3

A) **Se están en 3º e sacan pares ou impares:** Este curso é dos difíciles e necesitades moitas horas de estudo. Compartides habitación co voso irmán pero facendo un pouco de malabares logrades ter bastantes horas de estudo. Pasades a cuarto.

B) **Se están en cuarto e sacan pares ou impares:** En cuarto elixiches CINEMA de optativa.

***Proba:** CINEMA MUDO: os educadores dividirán ao equipo en dous, a uns daralles a elixir entre dous papeliños cos títulos de dúas películas actuais. A outra metade do equipo deberá adiviñalo nun tempo máximo de 2 minutos.

Se acertades pasades ao Ximnasio, se non esperaredes no hall.

OITAVA TIRADA

GRUPO 1

A) **Se están en 4º e sacan pares ou impares:** Póñenvos un profesor particular porque ao final a materia de arte atragóasevos. Aprobades e conseguídes pasar a 5º.

B) **Se están no ximnasio e sacan pares ou impares:** Non sodes moi deportistas pero a vosa nai empeñouse en que practiqueades algún deporte todos os veráns. As vosas clases de tenis do último verán axúdanvos e logrades superar o curso con relativa facilidade. Pasades a 5º.

C) **Se están en 5º e sacan pares ou impares:** Estades no último curso pero coidado... din que por estes corredores habita o Monstro. Para enganalo e graduaros deberedes pasar a vosa última proba.

***Proba:** A canción conversada. Os participantes dese equipo poñeranse en fila. O educador daralle ao primeiro un folia coa estrofa dunha coñecida canción. O primeiro participante deberá lela e, sen mirar ao papel, dicirla ao seguinte participante.

Deben mirarse aos ollos.
Hai que dicirla con ton moi serio.
Non poderá ser cantada. É dicir, non se pode utilizar entoación musical.

O voso equipo ganará se logrades terminar todos a estrofa sen que vos riades. Se o conseguídes graduádesvos, se non quizais o Monstro vos atope.

Exemplo de canción:

Waka, Waka:
Hay que empezar de cero para tocar el cielo. Ahora vamos por todo y todos vamos por ello. Tsamina mina, zangaléwa, porque esto es África. Tsamina mina, eh eh, waka waka, eh eh. Tsamina mina, zangaléwa, anawa ah ah. Tsamina mina, eh eh, waka waka, eh eh. Tsamina mina, zangaléwa, porque esto es África.

GRUPO 2

A) **Están no comedor e sacan pares ou impares:** Se aínda seguídes no comedor é que non obtivestes a bolsa. Co estómago baleiro estúdase moito peor... pasades ao hall.

B) **Están en 4º e sacan pares ou impares:** Este ano escollestes arte de optativa. Encantárvos facer a carreira de Belas Artes e dedicarvos a facer cómics. Pero non sabíades que na materia ían pedirvos tanto material: rotuladores especiais, papel do grosor non sei que, pinceis, acuarelas das boas... A vosa nai acaba de quedar en paro, imposible mercar todo o material. Dádesvos por vencidos e abandonades. Esperades en 4º.

GRUPO 3

A) **Se están en 4º e sacan pares ou impares:** En cuarto elixistes CINEMA de optativa.

Proba: CINEMA MUDO: os educadores dividirán ao teu equipo en dous, a uns daralles a elixir entre dous papeliños cos títulos de dúas películas actuais escritas. A outra metade do equipo deberá adiviñalo nun tempo máximo de 2 minutos.

Se acertades pasades ao Ximnasio, se non esperan no hall.

B) **Se están no ximnasio e sacan pares ou impares.** A vós o deporte nin fu nin fa. Pero ao final aprobádelo e pasades ao hall.

C) **Se están no hall e sacan pares ou impares.** O conserxe tenvos o ollo botado desde o primeiro día. Pillavos tirando unha bóla de papel no cambio de clase e quedádesvos no hall castigados.

DE 13 A 17
ANOS

Hai un monstro no meu cole

Anexo 2

NOVENA TIRADA

GRUPO 1

A) **Se acaban de pasar a 5º e sacan pares ou impares:** Coidado... din que por estes corredores habita o Monstro. Para enganalo deberedes pasar a vosa última proba.

O voso Monstro é bastante despistado e un pouco torpe. Apenas pode vervos entre os demais e é incapaz de seguirvos. Só depende de que vos esforcedes un pouquiño para gañarlle.

***Proba:** A canción conversada. Os participantes dese equipo poñeranse en fila. O educador daralle ao primeiro un folla onde irá escrita a estrofa dunha coñecida canción. O primeiro participante deberá lela e sen mirar o papel dicirla ao seguinte participante.

Debedes mirarvos aos ollos.
Hai que dicila con ton moi serio.
Non poderá ser cantada. É dicir, non se pode utilizar entoación musical.

O voso equipo gañará se todos logran terminar de dicir a estrofa sen rirse. Se o conseguídes graduádesvos se non quizais o Monstro vénzavos.

Exemplo de canción:

Waka, Waka:
Hay que empezar de cero para tocar el cielo. Ahora vamos por todo y todos vamos por ello. Tsamina mina, zangaléwa, porque esto es África. Tsamina mina, eh eh, waka waka, eh eh. Tsamina mina, zangaléwa, anawa ah ah. Tsamina mina, eh eh, waka waka, eh eh. Tsamina mina, zangaléwa, porque esto es África.

Se xa tentaron graduarse e sacan pares ou impares: Estadés no último curso. Quédavos enfrontarvos ao voso Monstro. Prestade atención!

O voso Monstro é bastante despistado e un pouco torpe. Apenas pode vervos entre os demais e é incapaz de seguirvos. Só depende de que vos esforcedes un pouquiño para gañarlle.

***Proba:** Debedes escribir cos vosos corpos unha palabra e os demais grupos deberán adiviñar de que palabra se trata. Cada participante será unha letra e teredes que adoptar cos vosos corpos a forma da mesma (no chan ou de pé).

A palabra facilítase ao grupo en segredo. Deberemos tentar que todos os participantes formen parte do xogo dalgunha maneira se as letras non son exactamente as que contén a palabra.

Proposta de palabras:

Dereito
Infancia
Barreira
Escola
Educación

Se acertan: Felicidades! Lograstes finalizar a partida e por tanto podedes graduarvos con boa nota.

GRUPO 2

Custouvos moito chegar ata aquí, e quizais arrastrades algunha materia. O voso Monstro aparece e resulta ser o máis feroz e terrorífico. Pode adiantarse aos vosos movementos con só mirarvos. Escóndese na escuridade e aliméntase dos que se senten vencidos.

A vosa proba para gañar ao Monstro:

***Proba:** Numeración: O equipo deberá numerarse en alto do 1 ao número de persoas que sexan sen coincidir. A orde non debe estar pactada nin podedes colocarnos con anterioridade. É un xogo de coordinación e compenetración.

Se o conseguen. Felicidades! Chegades esgotados ao final deste xogo. Con todo o que vos pasou e a batalla final non ides poder terminar os estudos no centro. Abandonades para buscar un traballo e poder axudar en casa.

Se non o conseguen: Darémosvos outra oportunidade tras a proba do equipo 3.

(REPETIREMOS A MESMA PROBA).

GRUPO 3

Chegastes ata aquí polos pelos. Algunhas veces por sorte e outras por esforzo.

O voso Monstro é de forza media. Se o pillades nun mal día poida que consigades vencelo. En cambio se está de mal humor...

A vosa **proba** para vencer ao Monstro: Teléfono estragado: colocarédesvos en fila, o equipo educador diralle ao primeiro unha frase ao oído que deberedes pasar ao seguinte compañeiro. O resto de grupos non volo vai a poñer fácil e deberá facer ruído mentres pasades a mensaxe.

Exemplo de frase: A choiva en Sevilla é unha marabilla.

Se a pasades vencersedes ao Monstro e terminaredes a partida.

Se perden pódeselles expor facer a proba do equipo 2 (Numeración).

Dáse por finalizado o xogo cando todos os equipos terminen a súa batalla co seu Monstro.

FIN

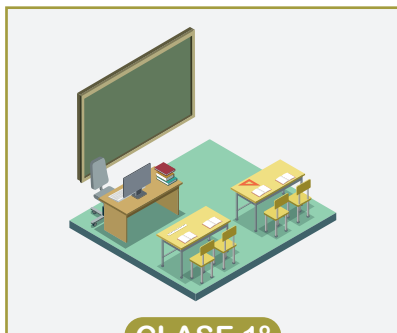
DE 13 A 17
ANOS

Hai un monstro no meu cole

Anexo 2

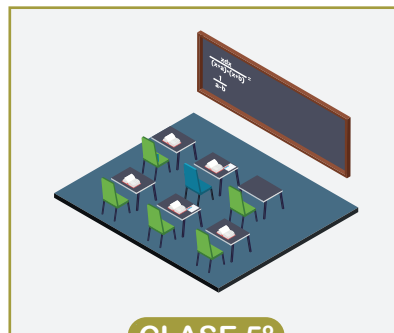
DIRECCIÓN

CLASE 1º

CLASE 3º

CLASE 5º

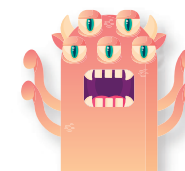

CLASE DE MÚSICA

ENTRADA

HALL

SAÍDA

CLASE 2º

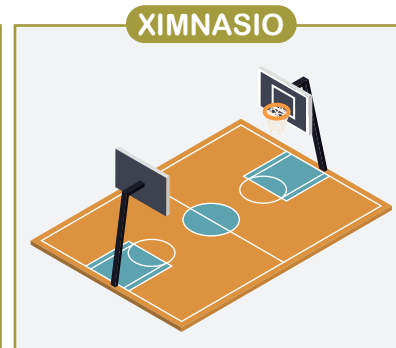
BAÑO

CLASE 4º

COMEDOR

XIMNASIO

Somos unha rede de 68 organizacións de infancia coa misión de protexer, promover e defender os dereitos de nenos, nenas e adolescentes conforme á Convención sobre os Dereitos do Neno de Nacións Unidas.

A nosa visión é alcanzar o pleno cumprimento dos dereitos de nenos, nenas e adolescentes, integrando o esforzo das organizacións de infancia e de todos os axentes sociais.

COLABORA

A Plataforma de Organizacións de Infancia de Galicia está constituída por 30 entidades que traballan no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia. É membro da Plataforma de Infancia e comparte os mesmos fins.

PLATAFORMA DE INFANCIA ESPAÑA

 C/ Escosura, 3. Local 2
28015 Madrid

 info@plataformadeinfancia.org

 91 447 78 53

www.plataformadeinfancia.org

 @platdeinfancia

 @plataformadeinfancia

 @plataformadeinfancia

FINANCIA

PLATAFORMA DE ORGANIZACIÓNS DE INFANCIA DE GALICIA

 R/ Belvis, 2. 15703.
Santiago de Compostela.
A Coruña.

 participación@infanciagalicia.org

 981 582 243

www.infanciagalicia.org

 @infanciagalicia

 @infanciagalicia

 @infanciagalicia